Dosarul nr. 2c-3015/2021 / 2-21155277-12-2c-21102021/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

17 iulie 2025 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău (sediul Central)
în componenţa:
preşedintele şedinţei, judecătorul Sergiu Suvac
grefier Daniela Mihailov, Jana Cornescu

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „LUXGAZ” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „SANGRIDIV” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele părților.

La 20 octombrie 2021, reprezentantul societății comerciale „LUXGAZ” societate cu răspundere limitată (în continuare SC „LUXGAZ” SRL) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „SANGRIDIV” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantei a indicat că, la data de 26 februarie 2020, între SC „LUXGAZ” SRL, în calitate de prestator/subantreprenor, și SRL „SANGRIDIV”, în calitate de antreprenor general/beneficiar, a fost încheiat contractul de subantrepriză nr. 2L/S, potrivit căruia reclamanta și-a asumat obligația de a efectua lucrări de reparație a drumului L392 Ungheni-Cetireni-Alexeevca, iar pârâta s-a obligat să achite contravaloarea lucrărilor executate.

Notează reprezentantul reclamantei că, lucrările contractate au fost executate, iar după finisarea acestora părțile urmau să întocmească și să semneze procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate și facturile fiscale aferente.

Susține reprezentantul reclamantei că, în executarea contractului, au fost semnate procese-verbale de recepție a lucrărilor executate și facturi fiscale, inclusiv procesul-verbal pentru luna august 2020 și factura fiscală din 17 august 2020, în sumă de 2 013 190,31 lei, procesul-verbal pentru luna decembrie 2020 și factura fiscală din 02 decembrie 2020, în sumă de 1 693 811,78 lei, precum și procesul-verbal pentru luna februarie 2020 și factura fiscală din 17 decembrie 2020, în sumă de 910 956,77 lei.

Potrivit reclamantei, valoarea totală a lucrărilor recepționate a constituit 4 619 958,86 lei, însă pârâta a efectuat doar plăți parțiale, rămânând datoare cu suma de 1 971 655,53 lei.

Afirmă reprezentantul reclamantei că, potrivit prevederilor contractuale, achitarea urma să fie efectuată în termen de 45 de zile, însă pârâta nu și-a executat obligația de plată.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 06 septembrie 2021 reclamanta a expediat în adresa SRL „SANGRIDIV" o somație prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei, însă, deși somația a fost recepționată, pârâta nu a achitat suma pretinsă.

Reclamanta a mai invocat că, potrivit pct. 10.10 din contract, în cazul întârzierii plății pentru costul lucrărilor pentru o perioadă ce depășește o lună de la data fixată, clientul urmează să plătească prestatorului o penalitate de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

În consecință, pentru suma datorată de 1 971 655,53 lei și pentru o perioadă de 180 de zile, reclamanta a calculat penalitatea în mărime de 354 897,99 lei.

Totodată, reclamanta a indicat că, la data de 03 septembrie 2018, între SC „LUXGAZ" SRL și SRL „SANGRIDIV" a fost încheiat contractul nr. 02L/S, potrivit căruia reclamanta, în calitate de prestator, urma să efectueze lucrări de restabilire a suprafețelor asfaltice deteriorate în cadrul construcției și reparației obiectivelor SA „Apă-Canal Chișinău", iar pârâta, în calitate de beneficiar, urma să accepte lucrările și să achite prețul stabilit.

Notează că, în executarea acestui contract au fost întocmite și semnate procese-verbale de recepție a lucrărilor și facturi fiscale, inclusiv factura fiscală din 30 ianuarie 2020 în sumă de 53 923,47 lei și procesul-verbal aferent lunii ianuarie 2020, factura fiscală din 30 ianuarie 2020 în sumă de 75 929,08 lei și procesul-verbal aferent, precum și nota informativă pentru luna ianuarie 2020 în sumă de 129 852,54 lei.

Susține reclamanta că, potrivit actului de verificare, pârâta a rămas datoare cu suma de 83 118,18 lei, care, conform pct. 4.4 din contract, urma să fie achitată în termen de 45 de zile.

Și pentru această datorie reclamanta a expediat pârâtei, la data de 06 septembrie 2021, somație privind achitarea benevolă a datoriei.

În temeiul aceleiași clauze contractuale privind penalitatea, reclamanta a calculat pentru suma de 83 118,18 lei, pentru o perioadă de 180 de zile, penalitatea în mărime de 14 959,80 lei.

În consecință, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta a solicitat încasarea de la SRL „SANGRIDIV" în beneficiul SC „LUXGAZ" SRL a sumei de 1 971 655,53 lei cu titlu de datorie în baza contractului de subantrepriză nr. 2L/S din 26 februarie 2020; încasarea penalității în mărime de 354 897,99 lei; încasarea sumei de 83 118,18 lei cu titlu de datorie în baza contractului nr. 02L/S din 03 septembrie 2018; încasarea penalității în mărime de 14 959,80 lei; încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu acordarea asistenței juridice și achitarea taxei de stat.

La 5 aprilie 2022, prin intermediul cancelariei judecătoriei reprezentantul pârâtei SRL „SANGRIDIV" a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. *(Vol. I, f.d. 75-82)*

În conținutul referinței a indicat că, la data de 17 iulie 2017, între Agenția de Dezvoltare Regională Centru (în continuare ADR Centru), în calitate de co-investitor, Consiliul raional Ungheni, în calitate de beneficiar, și SRL „ECOTEHLIDER”, în calitate de antreprenor, a fost încheiat contractul de antrepriză privind achiziția prin licitație publică nr. 18/6, având ca obiect executarea lucrărilor de reparație a drumului L392 Ungheni-Cetireni-Alexeevca km 0.00-km 17.50, în cadrul proiectului „Reabilitarea infrastructurii de transport pe traseul L392 Ungheni-Cetireni-Alexeevca”, codul 1715.

Pârâta a menționat că, prin acordurile adiționale din 7 mai 2020, 16 martie 2021 și 23 septembrie 2021, SRL „SANGRIDIV” a devenit parte contractantă la contractul de antrepriză nr. 18/6 din 17 iulie 2017, în calitate de asociat.

De asemenea, a indicat că, în baza contractului de antrepriză, SRL „ECOTEHLIDER”, în calitate de lider asociat, a încheiat cu SRL „SANGRIDIV”, la data de 24 iulie 2017, contractul de asociere nr. 17, în baza căruia SRL „SANGRIDIV” și-a asumat obligația de a executa lucrările care făceau obiectul contractului de antrepriză.

A notat că, ulterior, la data de 26 februarie 2020, SRL „SANGRIDIV”, în calitate de antreprenor general, a încheiat cu SRL „LUXGAZ”, în calitate de subantreprenor/prestator, contractul de subantrepriză nr. 2L/S, prin care reclamanta și-a asumat obligația de a executa, în termen de patru luni, lucrări de reparație a drumului L392 Ungheni-Cetireni-Alexeevca, în conformitate cu proiectul tehnic, detaliile de executare, normativele, standardele și prescripțiile tehnice în vigoare.

Pârâta a susținut că reclamanta nu și-ar fi executat în mod corespunzător obligațiile asumate și, prin urmare, nu ar fi îndreptățită să solicite plata unor lucrări care nu au fost executate în fapt sau care au fost executate necorespunzător.

În acest sens, pârâta a invocat pct. 3.1 din contract, potrivit căruia lucrările urmau să fie executate în termen de patru luni. A arătat că, după semnarea contractului, reclamanta a informat pârâta, prin cererea nr. 001 din 27 februarie 2020, despre intenția de a începe lucrările la data de 2 martie 2020, iar prin ordinul nr. 1-0 din 26 februarie 2020 l-a desemnat pe Nogai Ianuș în calitate de diriginte de șantier.

Pârâta a invocat și pct. 3.5 din contract, potrivit căruia, în perioada 15-20 a fiecărei luni, SRL „LUXGAZ” urma să prezinte SRL „SANGRIDIV” procesele-verbale de executare a lucrărilor pentru luna precedentă.

Totodată, pârâta a făcut referire la scrisoarea ADR Centru nr. 115/07 din 26 martie 2020, prin care s-ar fi atras atenția asupra necesității întocmirii graficului de execuție și efectuării lucrărilor în prezența și sub supravegherea dirigintelui de șantier.

A subliniat că, prin scrisoarea nr. 139/07 din 30 aprilie 2020, ADR Centru a notificat antreprenorul despre încălcările admise la executarea lucrărilor de către SRL „LUXGAZ”, inclusiv cu privire la neprezentarea cărții tehnice pentru control și la începerea lucrărilor de asfaltare de la un alt punct decât cel prevăzut.

Pârâta a susținut că, la data de 6 mai 2020, responsabilul tehnic, efectuând un control la fața locului, ar fi constatat încălcări grave ale documentației de proiect, normativelor și legislației în construcții și ar fi dispus stoparea lucrărilor pe sectorul PC66+00-PC78+00.

În referință sunt detaliate și abaterile constatate în urma desfacerii sistemului rutier în patru locuri, inclusiv necorespunderea grosimii stratului de nisip, a stratului de piatră spartă și a stratului de beton asfaltic, precum și necorespunderea grosimii totale a structurii rutiere cu proiectul.

Pârâta a invocat, în acest context, pct. 5.1 și pct. 8.9 din contract, susținând că lucrările care nu respectă prevederile contractuale nu urmau să fie plătite, iar reclamanta avea obligația de a înlătura lucrările executate necorespunzător și de a răspunde pentru prejudiciile cauzate.

De asemenea, pârâta a făcut referire la scrisoarea ADR Centru nr. 180/07 din 20 mai 2020, prin care lucrările de pe sectorul PC66+00-PC78+00 nu puteau fi acceptate spre plată până la remedierea neconformităților.

Pârâta a invocat ulterior mai multe demersuri și scrisori ale ADR Centru privind ritmul executării lucrărilor, întârzierile, frezarea asfaltului și neînlăturarea neconformităților, inclusiv scrisorile nr. 284 din 9 iulie 2020, nr. 303/07 din 23 iulie 2020 și nr. 422/07 din 4 septembrie 2020.

Totodată, pârâta a făcut trimitere la scrisoarea ADR Centru nr. 451-07 din 18 septembrie 2020, prin care s-ar fi comunicat că, în urma încercărilor de laborator, lucrările executate de SRL „LUXGAZ” nu au fost aprobate spre finanțare din cauza neconformităților constatate, inclusiv a grosimii stratului de bază și a coeficienților de compactare ai betonului asfaltic.

Pârâta a menționat că și prin scrisoarea nr. 479/07 din 30 septembrie 2020 ADR Centru a reiterat problemele privind ritmul lent de executare și necesitatea executării lucrărilor conform proiectului tehnic.

De asemenea, SRL „SANGRIDIV” a susținut că, prin scrisorile nr. 14 din 30 septembrie 2020, nr. 15 din 20 noiembrie 2020, nr. 3 din 31 martie 2021 și nr. 3 din 19 iulie 2021, a solicitat SRL „LUXGAZ” înlăturarea neconformităților și refacerea lucrărilor executate necorespunzător.

Potrivit pârâtei, din cauza încălcărilor admise de SRL „LUXGAZ”, aceasta s-ar fi aflat în imposibilitatea de a preda lucrările către liderul asociat, fiind nevoită să execute cu forțe proprii și cheltuieli suplimentare lucrările de finisare, astfel încât lucrările ar fi fost predate abia în luna februarie 2022.

Pârâta a concluzionat că SRL „LUXGAZ” nu și-ar fi executat corespunzător obligațiile asumate în baza contractului de subantrepriză nr. 2L/S, nici sub aspectul termenului, nici sub aspectul volumului și calității lucrărilor.

A mai invocat pct. 3.4 din contract, potrivit căruia, în cazul constatării lipsurilor și deficiențelor, acestea urmau să fie aduse la cunoștința subantreprenorului, cu stabilirea termenelor pentru finalizare sau remediere.

Potrivit susținerilor pârâtei, deși SRL „SANGRIDIV” a adus la cunoștința SRL „LUXGAZ” neconformitățile, acestea nu au fost remediate, fiind încălcate inclusiv pct. 6.2 și pct. 6.10 din contract.

Pârâta a mai invocat pct. 4.3 și 4.4 din contract, potrivit cărora plata către SRL „LUXGAZ” urma să fie efectuată după prezentarea lucrărilor către beneficiar și după achitarea de către beneficiar a sumelor către SRL „SANGRIDIV”, iar plata finală urma să

fie efectuată în termen de 45 de zile după verificarea și acceptarea situației de plată. A mai făcut referire la pct. 4.5 din contract, potrivit căruia contractul nu putea fi considerat finalizat până la semnarea procesului-verbal de recepție finală.

În privința celei de-a doua pretenții, în sumă de 83 118,18 lei, și a penalității de 14959,80 lei, pârâta a declarat că nu le recunoaște, motivând că reclamanta nu ar fi prezentat înscrisurile în baza cărora aceste sume ar fi apărut.

În final, reprezentantul pârâtei a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Pe parcursul derulării procesului, la 19 septembrie 2022, iar apoi la 1 aprilie 2025, reprezentantul reclamantei a depus cereri de majorare/concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtei „SANGRIDIV" S.R.L. în beneficiul reclamantei SC „LUXGAZ" S.R.L. a sumei de 1 471 655,53 lei, cu titlu de datorie; încasarea sumei de 537154,26 lei, cu titlu de penalitate la datoria de 1 471 655,53 lei; încasarea sumei de 1986593,01 lei, cu titlu de datorie; încasarea sumei de 297 988,95 lei, cu titlu de penalitate la datoria de 1 986 593,01 lei; încasarea sumei de 83 118,18 lei, cu titlu de datorie; încasarea sumei de 30 338,13 lei, cu titlu de penalitate la datoria de 83 118,18 lei; încasarea cheltuielilor de judecată suportate pentru asistență juridică și plata taxei de stat. *(Vol. I, f.d. 173-177, vol. II, f.d. 3-5)*

În conținutul cererilor, reprezentantul reclamantei, în ceea ce privește datoria de 1471655,53 lei, a explicat că aceasta își are originea în lucrările executate în temeiul contractului de subantrepriză nr. 2L/S din 26.02.2020, făcând trimitere la factura fiscală IB0930353 din 17.08.2020, în sumă de 2 015 190,31 lei, nota informativă din august 2020 privind valoarea lucrărilor executate în aceeași sumă și procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate din august 2020, de asemenea în valoare de 2 015 190,31 lei.

Totodată, reclamanta a invocat factura fiscală IB00930059 din 02.12.2020, în sumă de 1 693 811,78 lei, nota informativă din decembrie 2020 privind valoarea lucrărilor executate și procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate, în aceeași valoare.

Reclamanta a indicat că, prin actul nr. 04 de stingere a creanței și datoriei din 31.12.2020, semnat de părți, acestea au stins creanțele reciproce, iar la data de 31.12.2020 au confirmat existența unei datorii a SRL „SANGRIDIV" față de SC „LUXGAZ" SRL în sumă de 2 674 773,71 lei.

A menționat că aceeași datorie ar fi fost recunoscută și prin actul de verificare a decontărilor reciproce din 31.12.2020.

Ulterior, potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce din 31.12.2021, semnat de S.R.L. „SANGRIDIV", datoria față de SC „LUXGAZ" S.R.L. constituia 1 554 773,71 lei.

Reclamanta a arătat că, în perioada respectivă, pârâta a efectuat următoarele achitări: la 22.03.2021, prin ordinul de plată nr. 59 – 500 000 lei; la 02.04.2021, prin ordinul de plată nr. 82 – 100 000 lei; la 01.07.2021, prin ordinul de plată nr. 202 – 20 000 lei; la 06.10.2021, prin ordinul de plată nr. 302 – 500 000 lei.

În acest context, reclamanta a precizat că datoria inițial revendicată în mărime de 1971655,53 lei a fost diminuată cu suma de 500 000 lei, achitată la 06.10.2021, astfel încât a solicitat încasarea diferenței de 1 471 655,53 lei.

Cu privire la termenul de plată, reclamanta a făcut trimitere la pct. 3.5 și pct. 4.4 din contractul de subantrepriză nr. 2L/S din 26.02.2020.

Potrivit pct. 3.5 din contract, în perioada 15-20 a fiecărei luni, Subantreprenorul/Prestatorul este obligat să prezinte Antreprenorului General procesele-verbale de executare a lucrărilor pe luna precedentă.

Potrivit pct. 4.4 din contract, plata facturii finale urma a fi efectuată în decurs de 45 de zile după verificarea și acceptarea situației de plată definitive de către antreprenorul general.

Reclamanta a susținut că, întrucât în privința lucrărilor nu au fost formulate obiecții, termenul de plată devenea scadent după expirarea termenului de 45 de zile, indicând data de 02.10.2020 drept termen de scadență pentru datoria de 1 971 655,53 lei.

Cu privire la penalitate, reclamanta a solicitat penalitatea în temeiul pct. 10.10 din Contractul de subantrepriză nr. 2L/S din 26.02.2020. Conform acestei clauze contractuale, pentru achitarea cu întârziere, antreprenorul general poartă răspundere materială în valoare de 0,1% din suma lucrărilor executate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 10% din suma totală a contractului. Potrivit pct. 4.1 din contract, valoarea lucrărilor de construcție-montaj constituia 6 216 650,32 lei.

Reclamanta a indicat că penalitatea a fost calculată pentru perioada 02.10.2020–08.10.2024. Pentru perioada 02.10.2020–05.10.2021, la datoria de 1 971 655,53 lei, pentru 368 de zile, a calculat penalitatea în mărime de 727 540,89 lei. După achitarea sumei de 500 000 lei la 06.10.2021, pentru perioada 06.10.2021–08.10.2024, la datoria de 1471655,53 lei, reclamanta a calculat penalitatea în mărime de 1 617 249,43 lei. În total, penalitatea calculată a constituit 2 344 890,32 lei, însă reclamanta a indicat că aceasta trebuie ajustată la limita contractuală de 10% din valoarea contractului, respectiv 621665,03 lei.

Prin cererea concretizată, însă, reclamanta a solicitat, cu acest titlu, suma de 537154,26 lei.

Cu privire la datoria de 83 118,18 lei, reclamanta a invocat factura fiscală IB0930278 din 30.01.2020, în sumă de 53 923,47 lei; procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate, în sumă de 53 923,47 lei; factura fiscală IB0930279 din 30.01.2020, în sumă de 75 929,08 lei; procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate, în sumă de 75 929,08 lei; nota informativă din ianuarie 2020 privind valoarea lucrărilor executate, în sumă totală de 129852,54 lei, în conformitate cu contractul nr. 02S/A din 03.09.2018; actul de verificare a decontărilor reciproce din 31.01.2020.

Reclamanta a indicat că datoria de 83 118,18 lei este inclusă în actele de verificare a decontărilor reciproce din 31.12.2021.

Potrivit reclamantei, suma de 1 554 773,71 lei, indicată în actul de verificare din 31.12.2021, este formată din datoria de 1 471 655,53 lei și datoria de 83 118,18 lei. Pentru această datorie reclamanta a solicitat penalitate în mărime de 30 338,13 lei.

Cu privire la datoria de 1 986 593,01 lei, reclamanta a arătat că această datorie se referă la lucrările de frezare a asfaltului executate în temeiul contractului de subantrepriză nr. 2L/S din 26.02.2020.

A invocat pct. 6.5 din contract, potrivit căruia devizul local face parte integrantă din contract, iar lucrările de frezare a asfaltului urmau a fi plătite adițional, conform prețurilor medii de piață pentru închirierea frezei.

Reclamanta a susținut că a executat lucrări de frezare a asfaltului în volum de 6 500 m.p., precum și lucrări în volum de 10 400 m.p., în total 16 900 m.p.

A indicat că aceste lucrări sunt reflectate în procesele-verbale de recepție a lucrărilor din decembrie 2020, în sumă de 1 693 811,78 lei și, respectiv, 910 956,77 lei, însă prețul lucrărilor de frezare nu a fost indicat în mod expres, întrucât urma să fie stabilit conform prețului mediu de piață.

Reclamanta a invocat, în acest sens, și prevederile art. 1330 Cod civil referitoare la retribuție, precum și principiul libertății contractuale și al bunei-credințe.

Ca reper pentru determinarea prețului mediu de piață, reclamanta a invocat relațiile contractuale anterioare dintre aceleași părți, respectiv contractul nr. 1L/S din 07.05.2019.

Pentru această datorie, reclamanta a solicitat penalitate în mărime de 297 988,95 lei, pentru perioada 16.04.2021–16.09.2022.

În concretizarea pretențiilor, reclamanta a indicat trei procese-verbale de recepție a lucrărilor executate în luna iulie 2021, în valoare de 139 930,28 lei, 409 975,99 lei și 1 436 686,74 lei.

Suplimentar, reclamanta a susținut că argumentele pârâtei sunt contradictorii, întrucât, pe de o parte, aceasta invocă executarea lucrărilor peste termen și existența unor deficiențe de calitate, iar pe de altă parte a efectuat plăți către reclamantă.

A indicat că pârâta a efectuat achitări de 400 000 lei, 100 000 lei și 50 000 lei în anul 2020, precum și a livrat marfă către reclamantă în perioada august-noiembrie 2020, în valoare totală indicată de reclamantă, iar în anul 2021 a efectuat achitări în sumă de 1 120 000 lei.

Reclamanta a menționat că pârâta nu a prezentat ordinul de începere a lucrărilor și că procesele-verbale au fost semnate fără obiecții referitoare la termenul de executare, calitatea sau volumul lucrărilor.

Totodată, reclamanta a susținut că eventualele deficiențe constatate pe parcurs au fost înlăturate, iar sectorul de drum executat a fost recepționat de beneficiar și comisia de recepție.

La 8 octombrie 2024, reprezentantul pârâtei SRL „SANGRIDIV” a prezentat o referință suplimentară prin care nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată. *(Vol. II, f.d. 218-226)*

În referința suplimentară, pârâta a reiterat că, prin acțiunea inițială, reclamanta a solicitat încasarea datoriei de 1 971 655,53 lei și a penalității de 354 897,99 lei, întemeindu-și pretențiile pe contractul de subantrepriză nr. 2L/S din 26.02.2020, procesele-verbale, facturile fiscale și notele informative aferente lunilor august și decembrie 2020.

Totodată, a indicat că, în privința datoriei de 83 118,18 lei, reclamanta a invocat contractul nr. 02L/S din 03.09.2018, procesele-verbale, facturile fiscale și nota informativă aferentă lucrărilor din ianuarie 2020.

Pârâta a arătat că, la 19.09.2022, reclamanta a depus cerere de concretizare, prin care a modificat cuantumul pretențiilor și a solicitat, între altele, încasarea datoriei de 1 471 655,53 lei, a penalității de 537 154,26 lei, a datoriei de 1 986 593,01 lei și a penalității de 297 988,95 lei, precum și menținerea pretențiilor privind datoria de 83 118,18 lei și penalitatea aferentă.

Pârâta a reiterat prevederile contractului de subantrepriză nr. 2L/S din 26.02.2020. Potrivit cap. 2 din contract, reclamanta, în calitate de subantreprenor/prestator, urma să execute lucrările de reparație a drumului L392 Ungheni-Cetireni-Alexeevca, în conformitate cu proiectul tehnic, detaliile de executare și normativele, standardele și prescripțiile tehnice în vigoare.

Conform pct. 4.1, durata de executare a lucrărilor era de patru luni de la primirea ordinului/notificării de începere a executării și asigurării lucrului ritmic de către antreprenorul general.

A făcut referire la prevederile pct. 3.3–3.5, care stabilesc că, la terminarea lucrărilor Subantreprenorul urma să notifice antreprenorul general despre îndeplinirea condițiilor de recepție, iar în cazul constatării unor lipsuri sau deficiențe urmau să fie stabilite termene pentru finalizarea și remedierea acestora.

Pârâta a invocat, de asemenea, pct. 4.3 din contract, potrivit căruia achitările către Subantreprenor urmau a fi efectuate după prezentarea lucrărilor executate beneficiarului de către antreprenorul general și după achitarea acestuia din urmă de către beneficiar.

Conform pct. 4.4, plata facturii finale urma să fie efectuată în decurs de 45 de zile după verificarea și acceptarea situației de plată definitive.

Pârâta a făcut trimitere și la obligațiile reclamantei prevăzute la pct. 5.1, 6.2, 6.6 și 6.10 din contract privind executarea lucrărilor în termen, cu respectarea proiectului, documentației tehnice și a cerințelor de calitate.

De asemenea, a invocat pct. 6.20 și 6.21, referitoare la dreptul antreprenorului general de a solicita înlocuirea materialelor necorespunzătoare, îndepărtarea sau refacerea lucrărilor necorespunzătoare și, în anumite condiții, angajarea altor antreprenori.

Pârâta a făcut trimitere la pct. 8.10 din contract, potrivit căruia lucrările urmau să înceapă după semnarea și înregistrarea contractului și după primirea ordinului antreprenorului general.

Totodată, a invocat pct. 10.10 din contract, potrivit căruia pentru achitarea cu întârziere Antreprenorul General poartă răspundere materială de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 10% din valoarea totală a contractului.

Cu privire la calitatea și termenul de executare a lucrărilor, pârâta a susținut că lucrările revendicate prin procesele-verbale din august și decembrie 2020 au fost executate fie incomplet, fie cu vicii, iar unele dintre deficiențe au necesitat înlăturarea ulterioară.

În susținerea acestei poziții a evidențiat scrisoarea nr. 07-01/4654 din 16.09.2020 a Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor, prin care, cu referire la raportul de încercări nr. 279 din 10.09.2020, s-ar fi constatat necorespunderea grosimii stratului de bază cerințelor tehnice, necorespunderea coeficientului de compactare al betonului asfaltic la stratul de

bază, necorespunderea coeficientului de compactare al betonului asfaltic la stratul de uzură.

Pârâta a subliniat că Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor a comunicat că lucrările nu pot fi aprobate și nu vor fi finanțate până la remedierea neconformităților.

Pârâta a invocat și scrisorile nr. 14 din 30.09.2020, nr. 15 din 20.11.2020, nr. 3 din 31.03.2021 și nr. 3 din 19.07.2021, prin care aceasta susține că a informat reclamanta despre neconformitățile admise la lucrări și despre informația incertă/necorespunzătoare inclusă în procesul-verbal de recepție a lucrărilor din decembrie 2020.

În aceste condiții, pârâta a susținut că reclamanta nu și-ar fi executat corespunzător obligațiile de rezultat și, prin urmare, nu ar fi îndreptățită la încasarea sumelor revendicate, respectiv, nici a penalității contractuale, care este un accesoriu și urmează soarta principalului.

În subsidiar, pârâta a menționat că, dacă instanța va ajunge la concluzia că încasarea sumei de bază este întemeiată, a solicitat reducerea penalității contractuale până la zero lei, invocând caracterul exagerat al acesteia și faptul că lucrările au fost executate necalitativ, în volum redus și peste termenul contractual.

Cu privire la lucrările din iulie 2021, pârâta a arătat că reclamanta a prezentat trei procese-verbale de recepție a lucrărilor executate în luna iulie 2021, în valoare de 139 930,28 lei, 409 975,99 lei și 1 436 686,74 lei.

Pârâta a notat că, niciunul dintre aceste procese-verbale și facturile fiscale aferente nu ar fi fost semnate, ștampilate sau aprobate în alt mod de S.R.L. „SANGRIDIV”.

În consecință, pârâta a contestat atât faptul executării lucrărilor, cât și obligația de plată a acestora.

A invocat art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă și a susținut că reclamanta nu și-ar fi îndeplinit sarcina probațiunii, nefiind demonstrat că lucrările au fost efectiv executate și că acestea corespund prevederilor contractuale și cerințelor normative, motiv pentru care, atât pretenția privind încasarea sumei, cât și pretenția de încasare a penalității, a solicitat a fi respinsă.

Cu privire la lucrările de frezare a asfaltului, pârâta a invocat pct. 6.5 din contract, potrivit căruia lucrările de frezare a asfaltului urmau să fie plătite adițional, conform prețurilor medii de piață pentru închirierea frezei.

A susținut că în devizul local lucrările de frezare nu se regăsesc, iar în procesele-verbale de recepție din decembrie 2020, în care sunt indicate lucrări de frezare în volume de 6 500 m.p. și 10400 m.p., valoarea acestora este indicată cu zero lei.

Pârâta a menționat că părțile au acceptat efectuarea și transmiterea acestor lucrări cu valoarea de zero lei și că reclamanta nu poate pretinde ulterior, în mod unilateral, milioane de lei pentru aceleași lucrări.

În subsidiar, pârâta a susținut că reclamanta nu a probat prețul mediu de piață, iar trimiterea la un contract anterior încheiat între aceleași părți nu este suficientă pentru determinarea prețului.

Cu privire la garanția de bună execuție, pârâta a invocat pct. 6.7–6.9 din contract, potrivit cărora garanția de bună execuție se constituia prin reținerea succesivă din plata

facturilor, în cuantum de 5% din valoarea acestora, până la atingerea procentului de 5% din valoarea contractului.

Pârâta a calculat 5% din valoarea lucrărilor indicate de reclamantă ca fiind executate, respectiv din suma de 4 619 958,86 lei, rezultând suma de 230 997,94 lei.

A solicitat ca această sumă să fie reținută din eventualul cuantum al datoriei admis de instanță, invocând neexecutarea integrală și corespunzătoare a contractului.

În concluzie, pârâta a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată; respectiv, reducerea penalităților contractuale până la suma de zero lei, în cazul în care acestea vor fi considerate întemeiate.

În ședința de judecată, reprezentantul SC „LUXGAZ" SRL, avocatul Veaceslav Munteanu, a solicitat admiterea integrală a acțiunii inițiale, precum și a cererii de majorare a acesteia. De asemenea, a menționat că își menține argumentele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de concretizare/majorare, apreciindu-le ca fiind întemeiate, confirmate prin probele administrate la dosar, motiv pentru care a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

Reprezentantul pârâtei SRL „SANGRIDIV" – avocatul Adrian Grosu, în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea integrală a acțiunii, invocând argumentele de fapt și de drept expuse în referințele depuse la dosar. Suplimentar a clarificat că nu neagă serviciile de reparație a drumului prestate, ci doar le apreciază ca fiind necorespunzătoare, fiind executate necalitativ și cu nerespectarea termenului contractual, iar în partea sumei pretinse în legătură cu serviciile de frezare, aceste pretenții urmează a fi respinse în condițiile în care însăși părțile au convenit că acestea vor fi efectuate din contul reclamantului, motiv pentru care și au fost incluse cu „0" in procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate.

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei civile, probele prezentate și raportându-le la prevederile legii ce guvernează spața, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „LUXGAZ" societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „SANGRIDIV" cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

În ședința de judecată instanța a constatat următoarele circumstanțe de fapt.

Reieșind din materialul probatoriu administrat, instanța reține că, la 17 iulie 2017**,** între Agenția de Dezvoltare Regională Centru**,** în calitate de co-investitor, Consiliul raional Ungheni**,** în calitate de beneficiar, și SRL „ECOTEHLIDER"**,** în calitate de Antreprenor, a fost încheiat contractul de antrepriză privind achiziția prin licitație publică nr. 18/6. *(Vol. I, f.d. 83-87)*

Instanța notează că obiectul contractului îl constituia executarea lucrărilor de reparație a drumului L392 Ungheni–Cetireni–Alexeevca, km 0,00–km 17,50, cod CPV

45233142-6, în cadrul proiectului „Reabilitarea infrastructurii de transport pe traseul L392 Ungheni–Cetireni–Alexeevca”, codul 1715.

În continuare, instanța reține că ulterior, la 24 iulie 2017, între SRL „ECOTEHLIDER”, în calitate de lider asociat, și SRL „SANGRIDIV”, în calitate de asociat, a fost încheiat contractul de asociere nr. 17, în baza căruia SRL „SANGRIDIV” și-a asumat obligația de a executa lucrările care constituiau obiectul contractului de antrepriză nr. 18/6 din 17 iulie 2017, iar prin acordurile adiționale din 7 mai 2020, 16 martie 2021 și 23 septembrie 2021, se confirmă faptul că SRL „SANGRIDIV” a devenit parte contractantă la contractul de antrepriză nr. 18/6 din 17 iulie 2017, în calitate de asociat. *(Vol. I, f.d. 88-90, 91-95)*

În cadrul judecării cauzei, din analiza probelor administrate, s-a stabilit cu certitudine că, între SC „LUXGAZ” S.R.L. (în calitate de subantreprenor) și S.R.L. „SANGRIDIV” (în calitate de antreprenor general) s-au desfășurat raporturi contractuale izvorâte din contractul de subantrepriză nr. 2L/S din 26.02.2020, având ca obiect execuția lucrărilor de reparație a drumului L392 Ungheni–Cetireni–Alexeevca PC66-PK96 pentru implementarea proiectului „Reabilitarea infrastructurii de transport pe traseul L392 Ungheni-Cetireni-Alexeevca”, codul 1715, precum și contractul nr. 02L/S din 03.09.2018, având ca obiect restabilirea suprafețelor asfaltice la obiectivele S.A. „Apă-Canal Chișinău”. *(Vol. I, f.d. 10-15)*

Instanța reține că valoarea lucrărilor de construcție-montaj obiect al contractului, potrivit pct. 4.1 din contractul nr. 2L/S din 26.02.2020, este de 6 216 650,32 lei, inclusiv TVA, iar achitările vor fi efectuate în limitele alocărilor bugetare anuale a co-investitorului. *(Vol. I, f.d. 10 verso)*

Potrivit pct. 3.1 din contractul nr. 2L/S din 26.02.2020, părțile au convenit durata de executare a lucrărilor contractate ca fiind de 4 luni de la primirea ordinului/notificării de începere a executării și asigurării lucrului ritmic de către antreprenorul general.

În ceea ce privește executarea contractului de subantrepriză, instanța reține că, la 26 februarie 2020, SRL „LUXGAZ” a emis ordinul nr. 1-O, prin care domnul Nogai Ianus a fost desemnat în funcția de diriginte de șantier pentru lucrările de construcții rutiere ce urmau a fi executate în cadrul proiectului. *(Vol. I, f.d. 97)*

Ulterior, prin cererea nr. 001 din 27 februarie 2020, SC „LUXGAZ” SRL a informat SRL „SANGRIDIV” despre intenția de a începe lucrările la obiectul „Reparația drumului L392 Ungheni–Cetireni–Alexeevca, km 0,00–km 17,50”, începând cu 2 martie 2020. *(Vol. I, f.d. 96)*

În cadrul judecării cauzei, din analiza probelor administrate, s-a stabilit cu certitudine că, la 17 august 2020 a fost emisă factura fiscală IB0930353, în sumă de 2015190,31 lei, însoțită de nota informativă privind valoarea lucrărilor executate în luna august 2020 și de procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate, în aceeași valoare, semnate de ambele părți. *(Vol. I, f.d. 16-19)*

În ceea ce privește lucrările executate în luna decembrie 2020, reclamanta a prezentat factura fiscală IB00930059 din 2 decembrie 2020, în sumă de 1 693 811,78 lei, factura fiscală IB00930064 din 17 decembrie 2020, în sumă de 910 956,77 lei, ambele cu notele informative aferente și procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, în

aceeași valoare, semnate de ambele părți. *(Vol. I, f.d. 20-25)*

Într-o altă ordine de idei, cu referire la raportul juridic generat de încheierea contractului nr. 02L/S din 03.09.2018, având ca obiect restabilirea suprafețelor asfaltice la obiectivele S.A. „Apă-Canal Chișinău", reclamanta a prezentat factura fiscală IB0930278 din 30 ianuarie 2020, în sumă de 53 923,47 lei, procesul-verbal aferent, factura fiscală IB0930279 din 30 ianuarie 2020, în sumă de 75 929,08 lei, procesul-verbal aferent, nota informativă din ianuarie 2020, semnate de ambele părți, precum și actul de verificare a decontărilor reciproce din 31 ianuarie 2020 privind existența unei obligații de plată în sumă de 83 118,18 lei. *(Vol. I, f.d. 27-32)*

Totodată, materialele cauzei atestă expedierea de către subantreprenorul, SC „LUXGAZ" S.R.L., în adresa pârâtei SRL „SANGRIDIV" la data de 6 septembrie 2021 a unei somații privind necesitatea achitării datoriei restante în mărime de 1 971 655,53 lei, precum și a datoriei mai vechi în mărime de 83 118,18 lei**.** *(Vol. I, f.d. 33)*

Constată instanța că, în lipsa unui consens în vederea soluționării amiabile a situației create, reclamanta s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Este cert și faptul că, pe parcursul derulării procesului partea reclamantă a prezentat alte două facturi eliberate în baza contractului nr. 2L/S din 26.02.2020, și anume, factura fiscală EAA009591705 din 8 aprilie 2022 privind reparația drumului L392 Ungheni–Cetireni–Alexeevca, km 0,00–km 17,50 în sumă de 549 906,27 lei și procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate pentru luna iulie 2021 *(Vol. I, f.d. 180-182)*, precum și factura fiscală EAA009590710 din 8 aprilie 2022 privind servicii de frezare la reparația drumului L392 Ungheni–Cetireni–Alexeevca, km 0,00–km 17,50, în sumă de 1 436 686,74 lei cu procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate pentru luna iulie 2021, cu același cuantum, în legătură cu frezarea asfaltului în volum de 6 500 m.p., precum și în volum de 10 400 m.p. *(Vol. I, f.d. 183-184)*

Astfel, instanța reține că, inițial, pe lângă suma pretinsă de 83 118,18 lei, reclamanta a solicitat în temeiul contractului nr. 2L/S din 26.02.2020 încasarea sumei de 1 971 655,53 lei, iar ulterior și-a concretizat pretenția, solicitând suma de 1 471 655,53 lei, după luarea în calcul a achitării efectuate de pârâtă în mărime de 500 000 lei, iar prin cererea de majorare din 19.09.2022 a solicitat și încasarea sumei de 1986593,01 lei (549 906,27 lei + 1 436 686,74 lei), în baza facturilor fiscale din 8 aprilie 2022.

Pe de altă parte, SRL „SANGRIDIV" a contestat temeinicia pretențiilor, susținând că lucrările executate de SC „LUXGAZ" SRL au fost realizate cu încălcarea documentației de proiect, cu vicii și întârzieri și că o parte dintre lucrările indicate în actele prezentate de reclamantă nu ar fi fost executate ori nu ar fi fost acceptate de antreprenorul general.

Conform art. 774 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.

Potrivit art.775 alin. (1) din Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință şi diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În conformitate cu prevederile art. 776 din Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 1352 alin. (1) Cod civil prevede, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit.

În continuare, potrivit art. 1363 alin. (1) şi (2) Cod civil, după executarea lucrării, clientul este obligat să recepţioneze lucrarea în modul, la locul şi în termenul stabilit de legislaţie sau de contract. (2) Recepţionarea este o declaraţie prin care clientul acceptă lucrarea, cu sau fără rezerve.

Astfel, din succesiunea cronologică a actelor și evenimentelor invocate în cauză rezultă că raportul juridic litigios dintre SC „LUXGAZ" SRL și SRL „SANGRIDIV" își are originea în executarea proiectului de reabilitare a drumului L392 Ungheni–Cetireni–Alexeevca, inițiat prin contractul de antrepriză nr. 18/6 din 17 iulie 2017, continuat prin Contractul de asociere nr. 17 din 24 iulie 2017 și, în ceea ce privește raportul direct dintre părțile litigante, prin Contractul de subantrepriză nr. 2L/S din 26 februarie 2020.

Instanța constată, totodată, că principala divergență dintre părți privește nu doar cuantumul sumelor pretinse, ci însăși întinderea și calitatea obligațiilor executate de SC „LUXGAZ" SRL, momentul la care acestea au devenit datorate, efectul proceselor-verbale și facturilor fiscale asupra acceptării lucrărilor, precum și existența și întinderea obligației de plată a SRL „SANGRIDIV", aspecte asupra cărora urmează a se pronunța instanța prin analiza separată a fiecărei pretenții.

Instanța reiterează, că datoria de 1 471 655,53 lei în temeiul contractului nr. 2L/S din 26.02.2020 este probată de reclamantă prin facturile fiscale seria IB0930353 din 17.08.2020 (2 015 190,31 lei), seria IB00930059 din 02.12.2020 (1 693 811,78 lei) și seria IB00930064 din 17.12.2020 (910 956,77 lei), însoțite de notele informative și procesele-verbale de recepție semnate și ștampilate de ambele părți fără obiecții la momentul predării.

În conformitate cu art. 1372 alin. (1) Cod civil, după recepţionarea lucrării, clientul este obligat să plătească retribuţia convenită de părţi, dacă legislaţia sau contractul nu prevăd plata în rate, sau în alt mod.

Din valoarea totală facturată de 4 619 958,86 lei, pârâta a efectuat achitări parțiale și compensări reciproce, soldul inițial restant de 1 971 655,53 lei fiind redus ulterior prin plata benevolă de 500 000,00 lei, la suma de 1 471 655,53 lei.

Prin urmare, pretenția reclamantei privind încasarea datoriei în mărime de 1471655,53 lei este justificată și urmează a fi admisă.

Or, pârâta nu a prezentat probe suficiente care să demonstreze că, în privința lucrărilor care formează soldul de 1 471 655,53 lei, condiția contractuală invocată nu s-ar fi realizat sau că beneficiarul ar fi refuzat definitiv recepția și plata acestora.

Ca o subliniere se impune a se sesiza că pârâta nu contestă existența relației contractuale și nici faptul că între părți au fost efectuate plăți pentru lucrările executate. Dimpotrivă, apărarea sa se întemeiază în principal pe susținerea că lucrările nu ar fi fost executate integral, în termen și în conformitate cu documentația tehnică.

Instanța apreciază însă că această apărare nu este suficientă pentru a răsturna înscrisurile care confirmă existența și cuantumul soldului datoriei.

În mod particular, faptul că pârâta a achitat, succesiv, anumite sume pentru lucrările executate constituie un element probator relevant în aprecierea conduitei sale contractuale, chiar dacă efectuarea unor plăți nu echivalează, prin ea însăși, cu recunoașterea tuturor lucrărilor revendicate.

Mai mult decât atât, instanța atestă că la 15 februarie 2022 a fost semnat procesul-verbal nr. 26 de recepție a lucrărilor efectiv efectuate, în care se menționează propunerea recepționării cantitative și calitative a lucrărilor. *(Vol. I, f.d. 123-124)*

În ceea ce privește argumentul pârâtei potrivit căruia plata urma să fie efectuată doar după achitarea SRL „SANGRIDIV" de către beneficiar, instanța reține că această clauză nu poate fi interpretată în sensul că obligația de plată a antreprenorului general ar deveni una pur benevolă, care ar ține strict de libera dorință a părții și ar putea fi amânată oricând, independent de executarea lucrărilor și de acceptarea acestora.

Or, pârâta nu a prezentat probe suficiente care să demonstreze că, în privința lucrărilor care formează soldul de 1 471 655,53 lei, condiția contractuală invocată nu s-ar fi realizat sau că beneficiarul ar fi refuzat definitiv recepția și plata acestora.

În același timp, înscrisurile prezentate de pârâtă privind existența unor neconformități nu demonstrează stingerea creanței în cuantumul revendicat.

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că pretenția privind încasarea sumei de 1471655,53 lei este întemeiată și urmează a fi admisă.

În continuare, referitor la datoria de 83 118,18 lei, în cadrul judecării cauzei, din analiza probelor administrate, și anume, facturile fiscale IB0930278 din 30.01.2020 (53923,47 lei) și IB0930279 din 30.01.2020 (75 929,08 lei), procesele-verbale de recepție și notele informative semnate bilateral, s-a stabilit cu certitudine îndeplinirea obligațiilor de către SC „LUXGAZ" SRL, respectiv, existența unui sold neachitat de către partea pârâtă în sumă de 83 118,18 lei, motiv pentru care, pretenția formulată în acest sens, la fel urmează a fi admisă.

De asemenea, și în cadrul acestui raport juridic, pârâta nu contestă existența relației contractuale, iar apărarea sa, la fel, se întemeiază în principal pe susținerea că lucrările nu ar fi fost executate corespunzător, în conformitate cu documentația tehnică.

Necesită a fi menţionat că la materialele cauzei nu a fost anexată nicio probă care să confirme existența unor eventuale obiecții, rezerve din partea antreprenorului general, SRL „SANGRIDIV", la momentul recepției acestora, vizavi de lucrările efectuate de subantreprenor ca fiind necorespunzătoare și necalitative.

Din aceste considerente, pretenția privind încasarea sumei de 83 118,18 lei, la fel, este întemeiată și urmează a fi admisă.

Suplimentar, prin cererea de majorare a pretențiilor din 19.09.2022, reclamanta a solicitat și încasarea sumei de 1 986 593,01 lei (549 906,27 lei + 1 436 686,74 lei), în baza facturilor fiscale din 8 aprilie 2022.

Instanța reiterează că prima factură fiscală EAA009591705 în sumă de 549 906, 27 lei a fost eliberată la 8 aprilie 2022, la fel în baza contractului nr. 2L/S din 26.02.2020, și a fost emisă pentru lucrările executate în luna iulie 2021 a drumului L392 Ungheni–

Cetireni–Alexeevca, km 0,00–km 17,50, potrivit proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate în sumă de 139 930,28 lei, respectiv în sumă de 409 975,99 lei.

În privința acestor înscrisuri, pârâta a invocat faptul că procesele-verbale și facturile fiscale nu sunt semnate, ștampilate ori acceptate în alt mod de către SRL „SANGRIDIV”.

Instanța apreciază că, în măsura în care valoarea unor lucrări rezultă din ansamblul probelor administrate și este coroborată cu celelalte înscrisuri din dosar, lipsa semnăturii pe un anumit document nu poate conduce automat la concluzia inexistenței lucrării**.**

Instanța reține că raporturile juridice dintre părți au la bază contractul de subantrepriză nr. 2L/S din 26 februarie 2020, încheiat între SC „LUXGAZ” SRL, în calitate de Subantreprenor/Prestator, și SRL „SANGRIDIV”, în calitate de Antreprenor General.

Potrivit pct. 4.1. din Contract, valoarea lucrărilor de construcție-montaj ce constituie obiectul contractului a fost stabilită în cuantum de 6 216 650,32 lei, inclusiv TVA.

În acest context, instanța constată că valoarea totală a lucrărilor/serviciilor reflectate în actul de verificare a decontărilor reciproce din 31 iulie 2021 constituie 4 619 958,86 lei. Prin urmare, până la valoarea contractuală de 6 216 650,32 lei, rezultă o diferență de 1596691,46 lei, ceea ce demonstrează că, potrivit evidenței decontărilor dintre părți, valoarea lucrărilor consemnate și recunoscute în cadrul raportului contractual nu a atins valoarea integrală a contractului.

Or, în opinia instanței, suma de 549 906,27 lei pretinsă prin prezenta acțiune se încadrează în această diferență dintre valoarea contractuală totală și valoarea lucrărilor/serviciilor reflectate în actul de verificare, nefiind, prin urmare, o sumă care ar depăși valoarea obiectului contractual sau care ar reprezenta o obligație străină raportului juridic dintre părți.

Mai mult, instanța acordă relevanță prevederilor pct. 4.6. din contract, potrivit cărora plata ultimelor sume datorate de antreprenorul general către subantreprenor pentru lucrările executate nu este condiționată de semnarea procesului-verbal de recepție finală. *(Vol. I, f.d. 10 verso)*

Prin urmare, argumentul pârâtei potrivit căruia inexistența ori nesemnarea procesului-verbal de recepție finală ar împiedica, în sine, nașterea obligației de plată a lucrărilor executate nu poate fi reținut.

Din conținutul pct. 4.6. din contract rezultă în mod expres că părțile au exclus o asemenea condiționare pentru ultimele sume datorate pentru lucrările executate.

În consecință, semnarea procesului-verbal de recepție finală nu constituie o condiție suspensivă a obligației de plată pentru lucrările care au fost efectiv executate și recepționate/confirmate prin actele corespunzătoare.

Instanța consideră că, faptul că procedura recepției finale a întregului obiect contractual nu ar fi fost finalizată, nu conduce, în condițiile clauzei contractuale menționate, la stingerea sau suspendarea obligației antreprenorului general de a achita lucrările executate și datorate subantreprenorului.

Prin urmare, coroborând valoarea contractuală de 6 216 650,32 lei, valoarea lucrărilor/serviciilor reflectată în actul de verificare din 31 iulie 2021, în cuantum de 4619958,86 lei, precum și clauza expresă de la pct. 4.6. din Contract, instanța constată că

suma de 549 906,27 lei se înscrie în limitele obiectului contractual și nu poate fi exclusă de la plată exclusiv pentru motivul invocat de pârât privind lipsa procesului-verbal de recepție finală.

Această circumstanță are relevanță în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză, inclusiv actele întocmite în executarea contractului și înscrisurile care reflectă relațiile de decontare dintre părți. În ansamblul probator administrat, instanța apreciază că aceste elemente sunt suficiente pentru a confirma caracterul datorat al sumei respective.

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că pretenția privind încasarea de la SRL „SANGRIDIV" în beneficiul SC „LUXGAZ" SRL a sumei de 549 906,27 lei este întemeiată și urmează a fi admisă**.**

Cât privește pretenția reclamantei privind lucrările de frezare a asfaltului, incluse în suma de 1 986 593,01 lei cu titlu de datorie, și anume, în partea sumei de 1 436 686,74 lei, instanța o apreciază ca fiind neîntemeiată.

Reclamanta a invocat pct. 6.5 din contract, potrivit căruia lucrările de frezare a asfaltului urmau a fi achitate suplimentar, conform prețurilor medii de piață pentru închirierea frezei.

Pârâta, la rândul său, a susținut că în procesele-verbale din decembrie 2020 lucrările de frezare a asfaltului au fost indicate cu valoarea „0", iar reclamanta nu a prezentat probe care să demonstreze prețul mediu de piață în modul prevăzut de contract.

Instanța apreciază că această apărare are relevanță în special pentru determinarea cuantumului concret al pretenției, însă nu poate conduce la concluzia că orice lucrare de frezare a fost definitiv lipsită de valoare economică, prin simplul fapt că este indicată cu valoarea „0" într-un anumit document.

Cu toate acestea, acolo unde reclamanta solicită plata unei valori suplimentare, distincte de cea indicată în procesele-verbale de recepție, sarcina acesteia este de a demonstra atât efectuarea lucrărilor, cât și criteriul contractual de determinare a prețului.

În măsura în care asemenea probatoriu lipsește, pretenția nu poate fi admisă doar în baza unui calcul unilateral.

Deoarece probatoriul administrat de partea reclamantă nu permite stabilirea cu certitudine a obligației de plată în cuantumul solicitat în mărime sumei de 1 436 686,74 lei**,** pretenția în această parte este nejustificată, urmând a fi respinsă.

Suplimentar, reclamanta a mai solicitat încasarea unor penalități contractuale în cuantum total de: 537 154,26 lei – pentru datoria de 1 471 655,53 lei; 297 988,95 lei – pentru datoria de 1 986 593,01 lei; 30 338,13 lei – pentru datoria de 83 118,18 lei.

În continuare, conform art. 947 alin. (1)-(3) in Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

În acest sens, clauza penală constituie o convenţie accesorie, care îşi grevează existenţa pe convenţia principală.

Respectiv, clauza penală poate fi prevăzută, atât pentru neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, cît şi pentru orice altă încălcare a obligaţiilor, inclusiv pentru executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Or, penalitatea are un caracter compensatoriu al prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligaţiei, fie executarea necorespunzătoare sau tardivă, circumstanţe care la caz au fost constatate cu certitudine.

În acest context, instanța subliniază că la materialele dosarului a fost prezentat doar contractul nr. 2L/S din 26.02.2020, în baza căruia părțile au prevăzut la pct. 10.10 că, pentru achitarea cu întârziere, antreprenorul general poartă răspundere materială în valoare de 0,1% din suma lucrărilor executate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 10% din suma totală a prezentului contract**.**

Prin urmare, instanța constată că între părți a fost convenită o clauză penală, aceasta fiind aplicabilă raporturilor juridice născute din contractul nr. 2L/S din 26.02.2020.

Totodată, cuantumul penalității contractuale nu poate fi apreciat în mod izolat de conduita ambelor părți în executarea contractului, de natura și durata întârzierilor, precum și de proporționalitatea dintre sancțiunea solicitată și obligația principală.

În această ordine de idei, instanța reține că penalitatea nu reprezintă un scop în sine**,** ci constituie un mijloc contractual de garantare a executării corespunzătoare a obligației și de compensare anticipată a eventualului prejudiciu cauzat creditorului prin întârziere. Or, chiar în condițiile existenței unei clauze penale valabil convenite, instanța este îndreptățită să verifice proporționalitatea cuantumului solicitat și să dispună reducerea acesteia în cazul în care, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei, penalitatea apare ca fiind disproporționat de mare.

În ceea ce privește penalitatea aferentă datoriei de 1 471 655,53 lei, respectiv, aferente datoriei de 1 986 593, 01 lei, instanța constată că reclamanta a solicitat încasarea sumei de 537 154,26 lei, respectiv, a sumei de 297 988,95 lei, aceasta reprezentând penalitatea calculată în temeiul pct. 10.10 din Contractul nr. 2L/S din 26.02.2020.

Partea pârâtă, prin referințele depuse și explicațiile oferite, cu trimitere la prevederile art. 953 Cod civil, a solicitat diminuarea penalității, în condițiile în care instanța va considera întemeiată cerința de bază.

În continuare, cu referire la art. 953 alin. (1) Cod civil, legiuitorul a lăsat judecătorului prerogativa să reducă clauza penală, atunci cînd aceasta este disproporţionat de mare în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor.

Această pârghie este dictată de către legiuitor în scopul de a diminua sau exclude efectul negativ al clauzelor abuzive conţinute în contracte, şi respectiv de a asigura exercitarea cu bună-credinţă a drepturilor şi obligaţiilor civile.

O importanţă deosebită, în acest sens, o are determinarea cît mai concretă a întinderii prejudiciilor suportate de către creditor, deoarece în dependenţă de aceasta, judecătorul va stabili proporţionalitatea dintre clauza penală şi prejudicii. În această privinţă, urmează a se lua în consideraţie nu numai prejudiciul efectiv cauzat creditorului, ci şi venitul ratat.

În acest context, la art. 953 Cod civil legiuitorul nu stabileşte limita minimă pînă la care poate fi micşorată clauza penală, însă reieşind din sensul acestui articol creditorului nu-i poate fi complet refuzat în satisfacerea cerinţei de încasare a clauzei penale.

Prin urmare, având în vedere toate circumstanțele cauzei, și anume, cuantumul mare al penalității calculate, instanța apreciază însă că admiterea penalității în cuantumul solicitat nu se justifică în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei.

La stabilirea cuantumului penalității, instanța ia în considerare nu doar existența unei întârzieri în executarea obligației de plată de către pârât, ci și conduita reclamantei în cadrul aceluiași raport contractual.

Or, din materialele cauzei rezultă că însăși reclamanta a înregistrat întârzieri și neconformități în realizarea propriilor obligații contractuale, aspect care nu poate fi ignorat la aprecierea proporționalității sancțiunii solicitate împotriva celeilalte părți.

Prin urmare, deși instanța constată existența temeiului contractual pentru aplicarea penalității, consideră că solicitarea reclamantei de încasare a acesteia în cuantum de 537154,26 lei, respectiv, de 297 988,95 lei nu poate fi admisă integral.

Circumstanțele executării contractului demonstrează că raportul contractual nu poate fi redus la o simplă situație în care numai pârâtul s-ar fi aflat în culpă, reclamanta însăși având o conduită contractuală care a contribuit la apariția și prelungirea situației litigioase.

În consecință, instanța consideră necesară reducerea penalității aferente datoriei de 1 471 655,53 lei**,** respectiv**,** reducerea penalității aferente datoriei de 1 986 593, 01 lei (în partea admiterii pretenției de bază în sumă de 549 906,27 lei), până la un cuantum pe care îl apreciază proporțional cu circumstanțele cauzei și cu obligația principală, urmând a admite această pretenție în cuantum de 250 000 lei, iar în rest, penalitatea solicitată se respinge ca fiind neîntemeiată.

În aceste condiții, aplicarea penalității contractuale într-un cuantum calculat exclusiv prin raportare la perioada întârzierii pârâtei, fără a ține seama de conduita contractuală a reclamantei, ar conduce la o sancționare disproporționată a pârâtei și ar ignora caracterul sinalagmatic al obligațiilor asumate de părți.

Cât privește pretenția reclamantei privind încasarea penalității în cuantum de 30338,13 lei, aferentă datoriei de 83 118,18 lei, instanța constată că aceasta nu poate fi admisă.

Astfel, potrivit regulilor generale privind sarcina probațiunii, partea care formulează o pretenție este ținută să demonstreze atât existența obligației principale, cât și temeiul juridic în baza căruia solicită aplicarea unei sancțiuni contractuale**.**

În speță, la materialele dosarului nu a fost prezentat contractul în baza căruia reclamanta pretinde că ar fi fost convenită clauza penală aferentă datoriei de 83 118,18 lei**.**

Deși reclamanta face trimitere la contractul nr. 02S/A din 03.09.2018 ca temei al datoriei de 83 118,18 lei, instanței nu i-a fost prezentat acest contract în materialele dosarului, astfel încât să poată verifica existența, conținutul și condițiile unei eventuale clauze penale.

Or, existența unei obligații principale nu presupune în mod automat și existența unei obligații accesorii de plată a penalității. Pentru admiterea unei asemenea pretenții este necesar ca reclamanta să dovedească temeiul juridic și contractual al penalității, inclusiv clauza prin care părțile au stabilit-o, cuantumul acesteia și condițiile în care devine exigibilă.

În lipsa contractului și, respectiv, în lipsa unui alt înscris care să confirme existența unei asemenea clauze, instanța nu poate suplini sarcina probatorie a reclamantei și nu poate deduce existența penalității exclusiv din faptul că aceasta a fost calculată și solicitată prin cererea de chemare în judecată.

Prin urmare, pretenția privind încasarea penalității în cuantum de 30 338,13 lei urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, întrucât reclamanta nu a făcut dovada existenței temeiului contractual al acesteia.

În același timp, această concluzie trebuie delimitată de pretenția privind datoria principală de 83 118,18 lei, în condițiile în care lipsa dovezii clauzei penale nu conduce, prin ea însăși, la înlăturarea obligației principale, cele două pretenții având temeiuri probatorii și juridice distincte.

Cu privire la argumentul pârâtei privind garanția de bună execuție, care a susținut că 5% din valoarea lucrărilor executate ar trebui reținută și dedusă din orice sumă eventual admisă în beneficiul reclamantei, instanța nu poate admite acest argument în forma în care a fost formulat.

Garanția de bună execuție reprezintă un mecanism contractual distinct, iar pentru valorificarea acesteia pârâta trebuia să demonstreze atât existența și cuantumul efectiv al sumei reținute, cât și faptul că sunt întrunite condițiile contractuale pentru nerestituirea acesteia.

Simpla invocare a cotei de 5% din valoarea lucrărilor nu demonstrează, prin ea însăși, existența unei creanțe certe, lichide și exigibile a pârâtei împotriva reclamantei și nici nu justifică diminuarea automată a creanței reclamantei cu suma solicitată.

În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Întru confirmarea achitării sumei cu titlu de taxă de stat, la materialele cauzei au fost anexate ordinele de plată nr. 580 din 14 septembrie 2021 în mărime de 5 000 lei, nr. 674 din 9 noiembrie 2021 în mărime de 3 356,79 lei, nr. 669 din 8 noiembrie 2021 în mărime de 41 643,21 lei. *(Vol. I, f.d. 3, 40, 41)*

Având în vedere normele sus enunțate și prevederile art. 3 alin. (1), lit. a) al Legii taxei de stat (în vigoare la data depunerii acțiunii), instanța va încasa de la pârâtă în folosul reclamantei taxa de stat achitată în mărime totală de 50 000 lei (3% din valoarea acțiunii, dar nu mai mult de 50 000 lei pentru persoanele juridice).

Pârâta, SRL „SANGRIDIV”, fiind partea care în esență a pierdut procesul, este obligată la achitarea acestei sume.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, 238-241, 243 Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „LUXGAZ” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „SANGRIDIV” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

Se încasează din contul societății răspundere limitată „SANGRIDIV” în beneficiul societății comerciale „LUXGAZ” societate cu răspundere limitată datoria în mărime de **2104679,98 (două milioane una sută patru mii șase sute șaptezeci și nouă, 98) lei**.

Se încasează din contul societății răspundere limitată „SANGRIDIV” în beneficiul societății comerciale „LUXGAZ” societate cu răspundere limitată penalitatea în mărime de **250 000 (două sute cincizeci mii) lei**.

Se încasează din contul societății răspundere limitată „SANGRIDIV” în beneficiul societății comerciale „LUXGAZ” societate cu răspundere limitată cheltuielile de judecată pentru plata taxei de stat în sumă de **50 000 (cincizeci mii) lei.**

În rest, pretențiile se resping ca fiind neîntemeiate.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței,
Judecătorul Sergiu Suvac